

॥ २ ॥ ३ ॥ विप्रणयेत् दासोऽस्मीतिवदेति तं शिक्षयेत् ततः संवत्सरादूर्ध्वं स एव अनुवन्धयितो जातः जेतुः पुत्र एव भवेत् ततश्च मोक्षव्यवस्थः ॥ ४ ॥ विक्रमाहता कन्यात्वमस्मान्दण्डिषेऽतान्यं चेति प्रष्टव्याः
न्यायिनीनस्थाप्येति भावः सहस्रानि कृत्वा आहृतं दासदास्यादिकं वत्सरांते प्रत्यर्पणीयं तदा स्वीयमेव तस्मै दत्तं भवति ॥ ५ ॥ बध्याश्चोरादयः तद्धनं न तिष्ठेदपितु व्ययितव्यमेव बध्योऽप्यचोरश्चेत्तदा क्षतव्यं
अधर्मयुक्तो विजयोऽद्य ध्रुवोऽस्वर्ग्य एव च ॥ सादयत्येष राजानं महीं च भरतर्षभ ॥ २ ॥ विशीर्णकवचं चैव तवास्मीति च वादिनं ॥ कृतांजलिं न्यस्तशस्त्रं गृहीत्वान
विहिंसयेत् ॥ ३ ॥ बलेन विजितो यश्च न तं युध्येत भूमिपः ॥ संवत्सरं विप्रणयेत् तस्माज्जातः पुनर्भवेत् ॥ ४ ॥ नार्वाक्संवत्सरात्कन्याप्रष्टव्या विक्रमाहता ॥ एवमे
व धनं सर्वं यच्चान्यत्सहसाहृतं ॥ ५ ॥ न तु बध्यधनं तिष्ठेत्पि वेयुर्ब्राह्मणाः पयः ॥ युंजीरन्नप्यन दुहः क्षतव्यं वा तदा भवेत् ॥ ६ ॥ राज्ञा राजैव यो द्वयस्तथा धर्मो विधी
यते ॥ नान्यो राजानमभ्यस्येद राजन्यः कथंचन ॥ ७ ॥ अनीकयोः संहतयो र्यदीयाद्वा ह्यणोतरा ॥ शांतिमिच्छन्नुभयतो न यो द्वयं तदा भवेत् ॥ ८ ॥ मर्यादां शा
श्वतीं भिक्षाद्वा ह्यणं यो भिलंघयेत् ॥ अथ चेच्छंघयेद्देवमर्यादां क्षत्रियब्रुवः ॥ ९ ॥ असंख्येयस्तदूर्ध्वं स्यादनादेयश्च संसदि ॥ यस्तु धर्मविलोपेन मर्यादाभेदेन च ॥
॥ १० ॥ तां वृत्तिं नानुवर्तेत विजिगीषुर्महीपतिः ॥ धर्मलब्ध्या द्विविजया ह्यभः को भ्यधिको भवेत् ॥ ११ ॥ सहस्रानार्यभूतानि क्षिप्रमेव प्रसादयेत् ॥ सांत्वेन भो
गदानेन सराज्ञां परमोनयः ॥ १२ ॥ भुज्यमानाद्ययोगेन स्वराष्ट्रादभितापिताः ॥ अमित्रास्तमुपासीरन्व्यसनौघप्रतीक्षिणः ॥ १३ ॥ अमित्रोपग्रहं चास्यते कु
र्युः क्षिप्रमापदि ॥ संतुष्टाः सर्वतो राजन राजव्यसनकां क्षिणः ॥ १४ ॥ नामित्रो विनिकर्तव्यो नातिच्छेद्यः कथंचन ॥ जीवितं त्यप्यतिच्छिन्नः संत्यजेच्च कदाचन
॥ १५ ॥ अल्पेनापि च संयुक्तस्तुष्यत्येव नराधिपः ॥ शुद्धं जीवितमेवापितादृशो बहुमन्यते ॥ १६ ॥ यस्य स्फीतो जनपदः संपन्नः प्रियराजकः ॥ संतुष्टभृत्यसचिवो
दृढमूलः स पार्थिवः ॥ १७ ॥ ऋत्विक्पुरोहिताचार्या ये चान्ये श्रुतसत्तमाः ॥ पूजार्हाः पूजिता यस्य स वै लोकविदुच्यते ॥ १८ ॥ एते नैव च वृत्तेन महीं प्रापसुरोत्तमः ॥
अनेन चैद्रविषयं विजिगीषंति पार्थिवाः ॥ १९ ॥ भूमिवर्जं धनं राजा जित्वाराजन्महाहवे ॥ अपि चान्नौषधीः शश्वदाजहार प्रतर्दनः ॥ २० ॥

पूर्ववत्तद्धनं प्रतिदेयमित्यर्थः ॥ ६ ॥ अभ्यस्येत् अभिमुखं शस्त्रं क्षिपेत् ॥ ७ ॥ ८ ॥ क्षत्रियब्रुवः क्षत्रियाधमः असंख्येयः क्षत्रियेषु न गणनीयः जातिबाह्यः कर्तव्य इत्यर्थः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ अनार्यभूतानि
जयादीनि कृत्वा प्रसादयेत् ॥ १२ ॥ अयोगेन असांत्वेन ॥ १३ ॥ अमित्रोपग्रहं तद्वैरिणामानुकूल्यं ते बलाद्भुज्यमानाः ॥ १४ ॥ विनिकर्तव्यः निकृत्या वंचयितव्यः ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ भूमीति
धान्यान्पिशत्रोर्हर्तव्यानीति किमुत्कर्णादिकमिति भावः ॥ २० ॥